

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre ———— 3.—	Negyedévre ———— 2.60
Félévre ———— 6.—	Félévre ———— 7.—
Egész évre ———— 12.—	Egész évre ———— 14.—

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap.
Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség
Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28
Hirdetések petit számításal, díjazás szerint.
Apró hirdetések ára: egy sor 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Az idegen kéz.

Budapest, július 20.

A magyar közvélemény előtt, sajnos, immár egészen ismeretes fogalom az «idegen kéz». Amióta egy kiváló fiatal ügyvéd, dr. Baross János, az ismert jeles tollu agrárpublicista kimutatta, hogy hazánk áldott termőföldjéből több mint egy millió hold idegenek, külföldiek birtokába került, az újságok, folyóiratok hazájain, de most már a képviselőházban is mind sűrűbben megismétlődik a panasz arról, hogy az «idegen kéz» micsoda akadályokat vet a nemzeti politikának.

Ott, ahol a földesur idegen, a tisztartók, kasznárok, gazdatisztek jobbára szintén külföldi jövevények, akik a nemzeti szempontokkal soha egy pillanatra sem törődnek s ahol csak tehetik, nagybárá idegen munkásokat alkalmaznak. Ahol pedig valamely iparvállalatot sajátít ki az idegen kéz, ott biztosak lehetünk arról, hogy a tisztviselők, munkavezetők egytől-egyig mind külföldiek, akik a munkások hazafias szellemével egyáltalán nem törődnek, legkisebb gondjuk is nagyobb annál, hogy magyar munkásokat alkalmazzanak. Mindennek tetejébe pedig ott van a nagy gazdasági kár, hogy akár földbirtok, akár iparvállalat tulajdonosa az idegen kéz, a jövedelem mindig a külföldre kerül.

Az idegen kéz tehát, ha tulságosan elszaporodik, nemzeti és nemzetgazdasági szempontból nem kicsinylendő veszedelmet rejt magában. Ha magyar vidéken ver gyökeret az idegen kéz, ott hátrányos hatásai csak azáltal jelentkezhetnek, hogy a magyar föld vagy a magyar iparvállalat jövedelmét a külföldre szállítja; de ha például nemzetiségi vidéken fészkel be magát az idegen, ott nemcsak hogy közömbösen viseltetik a magyar nemzeti politika céljai és törekvései iránt, hanem igen sokszor egész nyíltan ellenségeink táborához szegődik.

Hogy nem a levegőből beszélünk, erről tanúságot tesz az a tudósítás, amely most Nyitra vármegyéből érkezett hozzánk. Az Országos Nemzeti Szövetség elnöke, gróf Esterházy János a napokban a saját közvetlen tapasztalatai és megfigyelései alapján részletes jelentést készített Nyitra vármegye közigazgatási viszonyairól.

«Az ipar helyzete — így jelenti többek között gróf Esterházy — nem nagyon kielégítő, aminek főképpen a sok idegen az oka. A nyitrai malátagyár svájci pénzen épült, német igazgatója van, adót nem fizet és minden jövedelmet kiküld Magyarországból. Anagysurányi cukorgyár munkavezetői között alig van magyar, a munkások is mind tótok. A galgóczi jegyház ipari vállalkozója német ember, az anyagot Németországból hozatja s a munkavezetők is idegenek. Általában véve a vármegye ipari telepei tele vannak cseh,

morva és német munkavezetőkkel és munkásokkal, a tisztviselőknek is jelentékeny része idegen s a közöttük élő magyarok iránt nincsenek nagy jóindulattal. A mezőgazdaság helyzete is tűrhető volna, ha kevesebb lenne az idegen birtokos. Az idegen birtokosok ugyanis nem törődnek a munkásaikkal, helyzetüket nem javítják, feljüket sohasem néznek. Elküldetik maguknak a jövedelmet, más iránt nem érdeklődnek. A parasztból is kivész a ragaszkodás és lelkesedés a gazda irányában.»

A beavatottak tudni fogják, hogy a Nyitra-megyei Gazdasági Egyesület volt az első, mely az idegen elemek terjeszkedésével szemben szavát az ország színe előtt nyíltan fölemelte s követelte, hogy az idegen kéz birtokszerező joga megszoríttassék, hogy külföldi illetőségű magyar földbirtokosok csak magyar gazdatisztek alkalmazhassanak birtokaikon s követelte azt is, hogy a jövedelmeiket külföldön eltöltő magyar földbirtokosok súlyosabb adóval rovasanak meg.

Immár esztendőnk óta hangzanak föl az idegen kéz megrendszabályozását, nemzetellenes hatásai megszorítását célzó követelések, de a magyar kormányok gyámoltalan és bátortalan politikája még semmi érdemeset nem mert megalkotni ezen a téren.

A Felvidéken az általános helyzet fenyegetően veszedelmes. A régi magyar birtokos-osztályt a történelem viszontagságai s a gazdasági élet rohanó fejlődésének ugyszólván teljesen letörték. Egyes felvidéki vármegyékben, Liptóban, Árva-ban, Turócbán, Trenesében és Zólyomban középosztálybeli olyan új elemek alakultak ki, különösen az iparban, amelyek a nemzeti eszme nyílt ellenségei s a pánszlávizmus készséges eszközei.

De talán mégis legveszedelmesebb a helyzet Nyitrában. Ez ugyanis a Felvidék legnagyobb, legtermékenyebb, legjelentékenyebb vármegyéje. A magyar történelem multjában Nyitra fellegvára és előharcosa volt a nemzeti eszmenek; a nyitra-megyei nemesség hajthatatlan kuruc érzelmeiről volt híres mindenkor. Ma azonban ez a törzsökös magyar elem gazdaságilag ugyszólván teljesen letört. Kiszorulván a birtokból, bemenekült a megyei és állami hivatalokba. Nyitra-megye termékeny síkjára régen fáj a foguk az osztrák, morva, cseh iparbáróknak, a bécsi tőzséreknak s alkalmas pillanatokban ki is sajátítottak belőle annyit, amennyit csak lehetett. Ma a nyitra-megyei szegény magyarsággal szemben a gazdag idegenek légiója áll; az új elem idegen, ellenséges szemmel nézi a dolgok folyását, az a legfőbb törekvése, hogy a földből vagy az iparvállalatból minél több jövedelmet zsaroljon. Még kisebbik baj, ha csak közömbösen viseltetik a közdolgok iránt; sokszor azonban titokban alattomosan

államunk és nemzetünk ellenségeinek malmára hajtja a vizet.

A magyar nemzeti politika intézőinek nem szabad tétlenül nézniök, hogy az ország egyik legnagyobb, legtermékenyebb, területileg és politikailag fölöttébb exponált vármegyéje ellenségeinknek szabad martalékául és prédájául továbbra is meghagyassék. A helyzetet már sokan és sokszor föltárták, most már tenni, cselekedni kell, bátor kézzel kell beleenylni a dolgok folyásába. A politikai vezetés még mindig teljesen megbízható magyar kezekben van; ha ezek innen a központból kellő anyagi támogatást és erkölcsi fölbátorítást kapnának, sok elmérgesedett bajt ki lehetne ott fönn égetni a magyar államtestből. Álljanak össze Nyitra vármegye bátor fiai s lépjenek az ország színe elé javaslaikkal, követeléseikkel. Nyakig benne vagyunk ugyan a kánuclában, a civillista vitában, a japán-orosz háboruban s a magyar miniszterelnök gorombakodó kiszólásaiban, de ha IV. Henrik francia király szerint Páris megér egy misét, Nyitra-megye is megéri azt az ötperere szóló országos figyelmet, amelyet a Felvidéken lappangó nemzeti veszedelmek leküzdéséért nem szabad sajnálnunk.

Az utlevélügy újabb rendezése.

Budapest, július 20.

A hivatalos lap mai száma a kormány következő elhatározását közli: «A m. kir. minist. 1904 évi július 1-én hozott minisztertanácsi határozat értelmében, az 1903. VI. törvények 2. §-ában nyert felhatalmazás alapján, a Romániával és Szerbiával szemben eddig fennállott utlevél kötelezettséget továbbra is fentartandónak rendeli.» Tisza, s. k.

Ezzel kapcsolatban jelentjük, hogy Tisza István mint belügyminiszter rendeletet adott ki az utlevél-ügyről szóló 1903. évi VI. t.-c. életbeléptetése és a Romániával és Szerbiával szemben való utlevél-kötelezettség tárgyában; továbbá körrendeletet intéz a törvényhatóságokhoz az utlevél-törvény végrehajtására és a ki- és visszavándorlásról szóló statisztikai adatok gyűjtésére vonatkozólag.

Az utlevélügy szoros kapcsolatban lévén a kivándorlással, a most kibocsátott rendelkezések a kivándorlási törvény házagnak pótlására s a megtörtént intézkedések kiegészítésére szolgálnak. Az első két rendelet a július elsején tartott minisztertanács határozata értelmében adatott ki; az egyik kitűzi az utlevél-törvény életbeléptetési napját, ez évi augusztus elsejét, a másik kimondja, hogy a Romániával és Szerbiával szemben eddig fennállott utlevél-kötelezettség továbbra is fentartandó. Ezeket követi az utlevél-törvény végrehajtási utasítása, amelyet egy általános körrendelet vezet be.

A miniszter a körrendeletben többek között a következőket jelenti ki: A törvény életbeléptetése napjával hatályukat veszít az utlevélügyre vonatkozólag eddig kiadott összes rendeletek. A Braziliába való kivándorlás ettől kezdve, kivándorlási céljából Braziliába szóló utlevél nem állítható ki. Az utlevelre vonatkozó statisztikai adatok gyűjtéséről és kezeléséről az egyidejűleg kiadott 71000/1904. B. M. sz. rendelet intézkedik. Az ügy sürgősségére

való tekintettel és a végből, hogy az utlevél kiállítására jogosított összes hatóságoknak a postatakarékpénztár cheque- és clearing-forgalmába leendő felvétele megkönnyíttessék, a m. kir. postatakarékpénztár igazgatóságát egyidejűleg felkérte a miniszter, hogy az utlevél kiállítására jogosított mindegyik hatóság, mint «utlevél-kiállító hatóság» részére augusztus elsejétől kezdve számlát nyisson.

Budapest, július 20.

A képviselőház július 21-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor ülést tart, melyen folytatják a civillista-vitát. Holnap, ha az általános vita véget ér, a záróbeszédre kerül a sor és a határozati javaslatok benyújtói közül Rákosi Viktor és gróf Apponyi Albert élnek első sorban a zárásó jogával.

Gróf Apponyi Albert Budapesten. Gróf Apponyi Albert ma Budapestre érkezett s megjelent a képviselőházban is. Ha a civillista-vita holnap befejeződnék, úgy gróf Apponyi holnap mondja el nagy érdeklődéssel várt záróbeszédét, ellenesetben újból elutazik a fővárosból elhalaszthatatlan teendő elintézésére.

Krónika.

Bécsi vélemények.

Budapest, július 20.

Bécsből jön a hír, hogy az udvar körében nagy kedvetlenséget szül a civillista vitájának hossza húzódása. Ott a vita simább lefolyására számítottak s erre nézve talán gróf Tisza István miniszterelnök is, ha nem is biztosított, de biztatást nyújtott. És most mi történik? A vita már tizenegyedik napja folyik s még mindig jelentkeznek szónokok a javaslat ellen. A függetlenségi párt részéről belevonják a király és a főhercegek személyét is a parlamenti csatározásba; ezt a körülményt bécsi jóbarátaink örömmel felhasználnak arra, hogy az uralkodóház tagjait tőlünk elidegenítsék. S valóban, a mai elposványosodott vitának legfeljebb ebben az irányban lehet eredménye.

Különböző udvari körökben az udvartartás költségfedezete elleni harcot első sorban báró Bánffy Dezső boszúerzetének tudják be, amelytől vezéreltetve a volt miniszterelnök és volt főudvarmester nem riadt vissza szerintük attól sem, hogy a titokban köztársasági (?) törekvésű függetlenségi párttal is szövetezzék. Azt mondják, hogy a kedvét vesztett uralkodó nem is csinál tüköt abból, hogy szörnyen csalódott Bánffy Dezsőben. Természetesen Apponyi Albertől sem a legkedvezőbbben nyilatkoznak a császári udvari körök, akik különben úgy igyekeznek feltüntetni Ischlben a hetvennégy éves király előtt a helyzetet, hogy Budapestről már a puskák ropognak Bécs felé s Eötvös Károly és Olay Lajos diktátoroknak csaptak fel a magyar parlamentben.

A bécsi nyugodtabb politikai körökben is azt hangoztatják, hogy ez a civillista-vita hosszú időre elkedvetleníti az udvart Magyarországtól. Azzai a harcmodorral, melyvel most a függetlenségi párt egy része küzd, nemesak hogy a külön magyar királyi udvartartás megvalósításához közelebb nem jutnak, hanem Magyarország ellen elkeserítik a főhercegeket s egyéb udvari méltóságokat, aminek hamarosan mutatkozik is majd a következménye. Nevezetesen a király hosszabb ideig nem fog Budapestre jönni. Nagy a nehezítés különben — e bécsi hírek szerint — gróf Tisza István miniszterelnökre is, aki az ellenzék támadásai ellen nem védelmezi meg az uralkodóházat s nem tesz előkészületet ennek az országgyűlésnek feloszlására, mely ha megszavazza is, de csak az uralkodóházat sértő ilyen előzmények után szavazza meg az udvartartás költségeinek felemelését.

A civillista és a költségvetés.

Tegnapelőtt tizenketten, tegnap ismét négyen iratkoztak fel a civillista-javaslat elleni szólásra. Nemesak a szabadelvű párt nyári pihenőre vágyó tagjai, hanem maga Tisza miniszterelnök is aggodalommal kísérik az újabb feliratkozásokat, melyekhez ha újak jönnek,

ez a vita elnyeléssel fenyegetné ezt a hónapot is. A kormánypárton ugyan biznak, hogy sem a nemzeti-párt, sem a Szederkényi-párt, sem a néppárt nem veszi ki már részét a további ellenzéki küzdelemből s így az a holnap befejezést nyerhet. De vajjon beteljesül-e ez a remény, mikor tegnapig még csak huszonötön szóltak a civillistához s ha Bánffyk szoritják a dolgot, még vagy huszonöt felszólalást ki-préselhetnek az ellenzékéről. Így tehát most teljesen a Bánffy-Eötvös-Olay-féle koalíciótól függ, hogy mikor kezdődhetik meg a tulajdonképpeni költségvetés tárgyalása. Ha Bánffyk nem csinálnak újabb meglepetést, vagy nem szitják a lappangó obstrukciót, akkor még a héten csakugyan rákerülhet a sor a költségvetés tárgyalására.

Ha így alakulna a dolog, amire van már ma némi remény, akkor hétfőn az ugynevezett kisebb tárcák részleteivel végeznének, miután nálunk szokásos, hogy a részletekkel — bármilyen fontosak azok — senkisémm törődik. Kedden kerülne a sor a nagyobb tárcákra s a közoktatásügyinél Berzeviczy Albert, a kereskedelmnél Hieronymi Károly, a földmivételezésügyinél Tallián Béla, mint új miniszterek — ígéretükhöz képest — követendő kormányzati politikájukról programot adnak, melynek megtartása, ha többet nem, egy hetet bizonyosan igénybe vesz. A belügyi tárcánál a függetlenségi párt provokál nagyobb vitát, követelve a választási jog kiterjesztésére vonatkozó ígéret végrehajtását. A honvédelmi és az igazságügyi tárcánál is több felszólalás várható s így a legkedvezőbb számítás szerint sem végződhetnek a költségvetés vitája augusztus 20-ika előtt. De ekkor még mindig nem lesz vakáció. Meg kell még szavazni az anyakönyvvezetési törvény reformját s a magyarországi ifjak részére létesített 250 alapítványi helyről szóló 1897. évi XXII-ik törvények módosítását, melyhez hozzá szól gróf Apponyi Albert is, de hozzá szólnak az ellenzék részéről is többen. Mindezeket elvégezvén, következhetik csak a nyári szünidő, ha ugyan a miniszterelnök nem változtat tervén s minden vakáció kilátása nélkül sem tűz ki újabb sürgős javaslatokat a napirendre. Mert gróf Tisza Istvántól — mint ellenzéki részen mondják — még ez is kitelik.

Egyebekben itt említjük meg egy Budapesten megjelenő oláh lap híret is, mely azt írja, hogy arra az esetre, ha a kormány a nemzetiségek javára nem enyhíti a népoktatási törvényjavaslatot, akkor a szabadelvű párthoz tartozó szerb, szász és oláh nemzetiségű képviselők a napokban értekezletet tartanak, melyen kimondják, hogy kilépnek a szabadelvű pártból és nem szavazzák meg a költségvetést.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, július 20.

Tegnap még olyan volt a helyzet, hogy a civillista-vita a jövő hétre is átmegegy, ma azonban Apponyi váratlanul megjelent a Házban, ami azt jelenti, hogy a zárásó jogát ohajtja gyakorolni és így könnyen lehet következtetni, hogy az általános vita holnap valószínűleg véget ér.

A két alelnök is közrefogja az «automata vitarendező», amint a folyosó csipős nyelve az öreg Olayt gunyosan illeti és erősen puhitják leszerelési igyekezettel. Hogy sikerrel járt-e fázadozásuk, azt sem ők, sem Olay el nem árulja, de tény az, hogy sokan elállottak a szólástól és egyedül Lengyel Zoltán maradt meg a harcosokból holnapra.

A mai nap szónokai is, mint Bakó József, Ráth Endre, Kecskeméthy Ferenc és Györgypál Domonkos rövidre fogták felszólalásukat, de nem is igen maradt már anyag hosszabb beszédre, mert a távbeszédok bajnokai mindent elhalasztak előlük és a kilenc napos vitában még jobban megkeserítették a meleg időben itt tartózkodni kénytelen honatyákat.

Ez volt azután az oka annak, hogy még Ráth Endrét, aki a Ház szimpatikus tagjai közé tartozik, sem Györgypál Domonkost nem hallgatták meg valami sokan, pedig ez utóbbi szűzbeszédét tartotta.

Annál nagyobb érdeklődés kísérte Ivánka Oszkárt, aki az utolsó percben jelentkezett szó-

lásra, de azért még a látszatát is kerülve minden obstrukciós szándéknak, mindössze öt percig vette igénybe a t. Ház idejét. E rövid idő alatt azonban annál erőteljesebben a nála megszokott nyíltsággal és férfias őszinteséggel bírálta a mostani kormány politikáját és ostromozta a szabadelvű párt tagjainak magatartását. Leplezetlenül kijelentette, hogy az udvartartás költségeire mindaddig sem szavaz meg, amíg az magyar nem lesz és a király azt a részét a civillistának, amelyet tőlünk kap, közöttünk nem költi el és így a jelen javaslatot sem fogadta el, hanem csatlakozott Apponyi határozati javaslatához.

Az ülés végén Pozsgay Miklós interpellálta a földmivéleési, pénzügyi és kereskedelmi minisztert, de egyelőre választ egyiktől sem kapott.

Az ülés lefolyásáról szóló részletes tudósításunk a következő:

A képviselőház ülése.

Elnök: Perczel Dezső.

Jegyzők: Nyegre László, gróf Esterházy Kálmán és Rákosi Viktor.

Elnök az ülést megnyitva, hitelesíteti a tegnapi ülés jegyzőkönyvét, előterjeszti az irományokat. Miután több interpelláció van bejegyezve, javasolja, hogy azok előterjesztésére fél három órakor térjen át a Ház. Következik

a civillista emeléséről

szóló törvényjavaslat általános tárgyalása.

Bakó József: Nemcsak az emelést, de a régi tételt sem hajlandó az udvartartás céljaira megszavazni és teszi ezt nemcsak meggyőződésből, de választókerületének megbízásából is. Annak az udvarnak, amely legjobbjainkat hőrtönbe vetette, golyó elé állította, akasztóóra huzatta, magyar ember egy árva fillért sem adhat. (Zajos helyeslés a székbalon.) Ellenindítványt nyújt be, melyben utasítani kívánja a kormányt, hogy a javaslatot vonja vissza, addig pedig, míg a magyar udvartartás létesül, az udvartartásra szánt összeg hiányzó iskolák felállítására fordítassék. (Zajos helyeslés a székbalon.)

Ráth Endre: Bár tudja, hogy a vita ilyen előrehaladt stádiumában felszólalása kárba veszt, a tuloldalt nem győzi meg, mégis tiltakoznia kell a javaslat ellen, amely az ország érdekeinek rovására az osztrák érdekeket akarja istápolni. Valahányszor a nemzet jogainak kivívása érdekében küzdelmet indított, mindig összeütközésbe került a királlyal és a harc vége a nemzet megalázása volt. A király nem érez együtt nemzetével és így nem kívánhatja a király, hogy a nemzet valami nagy áldozatokat hozzon érdekében. A dinasztia gyűlöli a magyart, fenntartásához tehát nem járulhat semmivel és így nemcsak az emelést, de még a régi tételt sem szavazza meg. (Zajos helyeslés a székbalon.)

Kecskeméthy Ferenc: A nép nagy nyomorban van, ugyszólván az éhezők szájából veszik ki a talatot a civillista emelésével. O mint a nép képviselője, ilyen merénylethez hozzá nem járulhat és azért a törvényjavaslatot nem szavazza meg. Hosszasabban kívánja azonban elhatározását megindokolni s ezért szünetet kér.

Elnök az ülést 10 percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök az ülést újból megnyitja.

Kecskeméthy Ferenc beszédét folytatva, ostromozza az udvar hazafiatlanságát. Elismeri, hogy — mint a miniszterelnök is mondotta — a társadalom átalakulásra szorulna, mert mai állapota csak elősegíti a szocializmust.

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy a tárgytól ne térjen el. (Tiltakozás a baloldalon.)

Kecskeméthy Ferenc: A miniszterelnök politikáját bírálva, azt nemzetellenesnek tartja és ezért a civillista törvényjavaslatot sem szavazza meg, hanem ellenindítványt nyújt be.

Ivánka Oszkár: Csak azért veszem igen röviden néhány percre a t. Ház figyelmét igénybe, mert egy párt kötelékébe sem tartozom és így senki sem ismerheti e javaslattal szemben elfoglalt álláspontomat. Míelőtt arról értesültem, hogy Széll Kálmán volt miniszterelnök ezen javaslatot a Ház elé fogja terjeszteni, akkor, mint a kormányt támogató szabadelvű párt tagja, ismételtén és többek előtt kijelentettem, hogy én ezen javaslatot megszavazni nem fogom. (Helyeslés a baloldalon.) Azóta minden párt kötelékéből kiléptem, de ez éppen-séggel nem volna ok, hogy elbibi elhatározásomat fentartsam, ha ezen vita folyamán arról győződtem volna meg az érvelésekből, hogy az én régi felfogásom helytelen volt, hogy ez a javaslat helyes, szükséges és az ország érdekében van, mert ha erről győződtem volna meg, megszavaznám a javaslatot. De az itt elhangzott vita engem csak

megerősített előbbi meggyőződésében, mert hiszen maga az az egy körülmény, ami konstatálva van, hogy az uralkodó a magyar udvartartás céljaira is Magyarországon sokkal kevesebbet költ el, mint a civilista, egyedül elegendő indok arra, hogy a javaslatot visszautasítsam még akkor is, ha az ország a mostaninál sokkal kedvezőbb pénzügyi helyzetben volna, nem pedig mint most, mikor inség előtt áll.

De ezenkívül a javaslatot ellenzők részéről igen sok abszolút értékű és döntő fontosságú érv lett felhozva. Teljesen feleslegesnek tartom, hogy ezeknek ismétlésébe bocsátkozzam, annál inkább, mert azok a beszédek, melyek a javaslat mellett mondatk, ezen érveket megcáfolni alig kísérelték meg s ahol megkísérelték, minden eredmény nélkül, ami természetesen, mert abszolút értékű érveket megcáfolni lehetetlen. (Helyeslés a bal- és szélső-oldalon.) E beszédek célja nem is az volt, hogy akár a képviselőházat, akár az országot meggyőzzék ennek a javaslatnak helyes voltáról és szükségességéről. Ezeknek a beszédeknek semmi egyéb céljuk nem volt, mint hogy az igen t. szabadelvű párti képviselő uraknak tudomásukra hozzák, hogy igenis a miniszterelnök elvárja tőlük, hogy ezen javaslat keresztülrészakolásában öt szavazatukkal támogadják. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélsőoldalon.)

Hiszen ha végignézzük ezen a vitán és látjuk, hogy egy ilyen hosszú vitában a szabadelvű pártnak csak egy, nem hivatalos szónoka vett részt és az is hogyan vett részt benne, a többiek pedig a vitától tartózkodtak, okvetlenül azon meggyőződésre kell jutnunk, hogy ez egyedül azért történt, mert nem tartották a javaslatot érvekkel támogathatónak. Es miután a választókkal szemben mégis csak kell az ilyen dologról valamit mondani, fentartották a képviselő urak maguknak, hogy majd odahaza, szűkebb körben, a malom alatt, ahol nyilvánosan senki sem hallgatja őket és megcáfolni nem lehet, ott keresik azon kicsinyes érveket, amelyeket felhozni a választókkal szemben szükségesnek tartanak, hogy miért szavazzák meg a javaslatot. (Egy hang jobbfelől: Igy szokták a tuloldal.) Látjuk, hogy a szavazástól is a szabadelvű párti képviselő uraknak nagy része tartózkodni fog. (Ellentmondás jobbfelől.) Majd meg fogjuk látni. Azt hiszem azért, hogy majd elmondhassák odahaza olyan helyen, ahonnan a hangok nem hangzanak fel a miniszterelnökig, hogy e javaslatot nem támogatták. (Mozgás jobbfelől.)

Nem akarom a t. Hás figyelmét hosszasan igénybe venni, csak azt jegyzem meg, amit különben mindenki tud, hogy amíg Béceben kapnak magyar kormányfőriakat, akik a nemzet érdekei ellenére itt mindig bécsi akaratot képviselnek és azt keresztülrészakolni vállalkoznak, amíg ezen miniszterelnökök maguknak többséget tudnak teremteni, habár a leg-helytelenebb eszközökkel is, addig azon paritás, amelyet 1868-ban törvényeink megalkotásakor, jogaink restitúciója alkalmával törvénybe foglaltunk, az csak papíron marad. De igenis meg fog változni a kép és meg fog változni a helyzet az udvartartás tekintetében is, ha lesz az országnak egy olyan képviselőháza, amely a királynak csak akkor fog civilistát megszavazni és csak annyit, amennyi a magyar királynak a magyar királyi udvartartás céljaira kell és amit a király Magyarországon költ el.

Nem fogadom el a törvényjavaslatot és csatlakozom gróf Apponyi Albert t. képviselőtársam határozati javaslatához. (Elnök helyeslés baloldalon.)

Györgypál Domonkos: A vitában való részt vételét azzal indokolja, hogy az ország érdekeit közelebbről érintő kérdéseknél szükségesnek tartja nemcsak szavazatával, de felszólalásával is tiltakozni a kormány nemzetellenes törekvéseivel szemben, mint a jelen törvényjavaslatban is érvényre jut. Nem az ellenzők részeg az illuzióktól, hanem a kormány (Zajos helyeslés a baloldalon), mert azt hiszi, hogy minden javaslata akadály nélkül keresztül megy, elmentállásra nem talál.

Az ellenzők köteleességét teljesíti csupán, midőn erősebb vitát indított meg a törvényjavaslat ellen, mert a nép nyomorát csak növelnék, ha ezt megszavazzák. Az udvar minden inkább, csak nem magyar és ezért nemcsak hogy a két milliós többletet, de még a régi tételt sem szavazza meg, sőt az eddig kifizetett összegeket is visszakövetelné, ha lehetne. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Lengyel Zoltán: Kéri beszédét holnapra halasztani.

Elnök a vitát félbeszakítja, megállapítja a holnapi ülés napirendjét. Következnek

az interpellációk.

Pozsgay Miklós a pénzügyminiszterhez azon kérdést intézi, hogy tekintettel az idei rossz termésre, bajlandó-e a nép nyomorán az által is enyhíteni, hogy az idén elengedő a kis üstön főzött saját termésű gyümölcsökre és törköly váltásdíjait.

Elnök: Kiadatik a pénzügyminiszternek.

Pozsgay Miklós a földmívelési és kereskedelmi miniszterhez azon kérést intézi, hogy miután ország-szerte nagy takarmányhiány van, egyrészt tiltsák el a takarmányműveknek külföldre szállítását, másrészt pedig bent az országban a takarmányok a vasutakon önköltségen szállíttassanak.

Elnök: Kiadatik a két miniszternek és az ülést 3 órakor berekeszti.

A vasutasok fizetésrendezése.

— Kihirdetett törvény. —

Budapest, július 20.

A hivatalos lap mai száma közli a **vasutasok fizetésrendezéséről** szóló törvényt kihirdetés-záraddal. Ezzel egy időben küldötte meg tegnap **Hieronymi Károly** kereskedelmi miniszter az államvasuti igazgatóságnak a **fizetésrendezés szabályozását** s az ehhez mellékelt **végrehajtási utasítást**. Ez utóbbi több, eddig nem ismert tételt tartalmaz, melyek kedvezéért az utasítást alábbiakban ismertetjük:

A miniszter elrendeli, hogy a fizetésemelésben mindazok az alkalmazottak részesítendők, akik az 1904. évi július hónap 1-én tényleges szolgálatban állottak, illetve rendszeresített állást betöltöttek. A fizetésemelés 1904. január elsejétől kezdve, azokra az alkalmazottakra nézve azonban, akik 1904. évi január elseje után léptek tényleges szolgálatba, csakis a szolgálatbalépés tényleges időpontjától kezdve lép életbe.

Mindazok az alkalmazottak, akik ez évi július hónap elsején rendszeresített állást betöltve tényleges szolgálatban állanak és akiknek a fizetési osztályok egyes fokozataiban az utolsó kinevezéstől, illetve előléptetéstől 1904. évi május hónap elsejéig eltöltött szolgálati ideje a megszabott várakozási időt elérte, vagy tuhaladta, 1904. évi május hónap elsejétől előléptetendők, aminek az a természetes következménye, hogy ezeket az alkalmazottakat a magasabb fokozattal járó illetmények ez évi május hónap elsejétől illetik meg.

Az 1904. évi július 1-én tényleges szolgálatban álló mindazok az alkalmazottak, akik valamely fizetési osztály első fokozatában vannak és ebben a fokozatban folyó 1904. évi május hónap 1-ig az e részben megszabott időt eltöltötték, a fizetési osztály és fokozat változtatlanul hagyása mellett 1904. évi május hónap 1-től kezdődőleg a megszabott korpólékban részesítendők.

Az 1903. évi állami költségvetésben a fizetésrendezés céljára fölveti hitelből a múlt év végén eszközölt előléptetések alkalmával föl nem használt 1.665.000 korona a fizetésrendezés végrehajtásával egyidejűleg akként osztandó szét **rendkívüli pótlék** gyanánt s az adó kivételével minden levonástól mentesen az alkalmazottak között, hogy mindenki, aki arra az alábbiak szerint jogosított. 35 százalékát kapja annak az összegnek, amelylyel fizetése a fizetés (baréme) emelés következtében, ide nem számítva az időszakos (automatikus) fizetésemelés folytán előálló fizetési többletet, emelkedett. A kezelőnk új fizetési táblázata az 1904. évi augusztus hónap 1-én lép életbe.

Az **új lakáspénzszabályzat** 1904. évi augusztus hónap 1-én lép életbe, ehhez képest azok az alkalmazottak, kiknek lakáspénze az új szabályozás következtében emelkedett, a magasabb lakásbért ez időponttól kezdve élvezik, ellenben azok az alkalmazottak, kiknek jelenlegi lakásbérté magasabb, ezt a nagyobb lakásbért — átelyezés esetét kivéve — továbbra is megtartják.

A fizetésrendezés országgyűlési tárgyalása alkalmával utasítást nyert a miniszter arra nézve, hogy az államvasuti hivatalnokok, altisztek és szolgák új fizetési illetményeinek életbeléptetésekor az egyes fizetési osztályokba tartozókat lehetőleg egyenlő számban sorozza be az osztályok fizetési fokozataiba és igyekezzék az egyes fizetési osztályokba tartozók létszámát is az eddiginél méltányosabb arányban beosztani. Ez országos határozatnak azt a részét, amely a fizetési osztályokon belül a személyzetnek a fizetési fokozatokba való egyenletesebb beosztását célozza, már most foganatosítani szándékozván, az igazgatóságnak e részben elkészített és neki (a miniszternek) rövid uton bemutatott javaslatát elfogadja s készséggel ragadja meg az alkalmat, hogy a személyzet anyagi helyzetén még tovább menő javítást eszközöljön. Ennélfogva megengedi, hogy az időszakos (automatikus) fizetésemelésen kívül az említett országos határozat végrehajtásának folyamánként a megüresedett helyekre a hivatalnokoknál a magasabb fizetési osztályokba való kinevezés útján 197, az egyes fokozatokba való előléptetés útján 348, összesen tehát 545; az altiszteknél magasabb fizetési osztályba való kinevezés útján 86, az egyes fokozatokba való előléptetés útján 2849,

összesen 2935; a szolgáknál magasabb fizetési osztályba való kinevezés útján 37, az egyes fizetési fokozatokba való előléptetés útján 5161, összesen tehát 5198, végül az őrszemélyzetnél az egyes fizetési fokozatokba való előléptetés útján 210 alkalmazott az illetmény-szabályozás útján nyert előnyökön felül további előmenetelben részesülnek. Főhatalmazza a miniszter az igazgatóságot, hogy ezeket a kinevezéseket és előléptetéseket 1904. évi augusztus hónap 1-étől kezdődő érvénnyel, a fentebb megszabott kereteken belül az alsó három fizetési osztályba tartozó hivatalnokokra, altisztekre és szolgákra, valamint az őrszemélyzetre nézve saját hatáskörében minden késedelem nélkül végrehajtsa s egyuttal fölhívja, hogy a főhivatalnoki kinevezésekre és előléptetésekre vonatkozó javaslatait haladéktalanul terjeszse föl.

Az országos határozatnak az egyes fizetési osztályokba tartozók létszámának az eddiginél méltányosabb arányban való beosztására vonatkozó része ez idő szerint az állam újabb nagymértékű pénzügyi megterhelése nélkül egyszerre végrehajtható nem lévén, ez irányban fokozatosan kívánja a miniszter a személyzet anyagi helyzetét javítani, s azért utasítja az igazgatóságot, hogy ez irányban a kezdeményező javaslatokat már az 1905. évi költségvetési előirányzat tárgyalása alkalmával terjeszse elébe.

Gondoskodni kívánt a miniszter továbbá még ama nagyszámu alkalmazottakról, akik a hivatalnoki állásra jogosító minősítés, birtokában évek óta ideiglenes minőségben hónapi, vagy napidii mellett állanak a magyar királyi államvasutak szolgálatában. Felhívja az igazgatóságot, hogy az fűresedésben álló állásokra (mintegy 70) a kinevezéseket 1904. augusztus 1-étől kezdődő érvénnyel saját hatáskörében haladéktalanul foganatosítsa. Megjegyzi a miniszter, hogy eme hivatalnoki kinevezéseknél első sorban a jogi, vagy a műszaki képzéssel bírók veendőek figyelembe és pedig a tényleges alkalmaztatás sorrendjében. A személyzet általánosabb és a vasuti gyakorlati szolgálat minden ágában való kiképzetése érdekében elrendeli a miniszter, hogy az ekként kinevezett műszaki és jogi minősítéssel bíró hivatalnokok a végrehajtó forgalmi szolgálatokhoz oszthatók be.

A mozdonyvezetői személyzet helyzetének továbbmenő javítása is kiváló gondoskodása tárgya a miniszternek s ezért rendeli, hogy mindazok az al-mozdonyvezetők, szám szerint 186-an, akik 1901. január 1-ét megelőzőleg léptek tényleges szolgálatba, illetve nevezettek ki, a jelen alkalomból az altiszti létszámba mozdonyvezetők kinevezendők, ugyancsak az évi augusztus 1-étől kezdődő érvénnyel. Az al-mozdonyvezetői állást jövőre nézve megszünteti a miniszter.

Végül utasítja a miniszter az igazgatóságot, hogy egyrészt a magyar királyi államvasutak hivatalnokai, altisztei és szolgáló nyugdíjintézete alapszabályainak a korpólékok rendszeresítése következtében szükségessé váló módosítása iránt a nyugdíjintézeti bizottsággal érintkezésbe lépjen.

A japán-orosz háború.

Budapest, július 20.

A japánok fényes győzelméről érkeznek újabb részletek. Az oroszok a japánok túleréjét hozták föl ménteségül visszavonulásuk okául. Most, mint kiderült, a japánoknak alig 30.000 embere állott szemben 40.000 oroszszal.

A japánok alig veszítettek 300 embert, míg az oroszok vesztesége 2000-nél is nagyobb. A japánok most meggyorsított menetelással haladnak előre, de akciójuk célját titok fűdi.

Mai távirataink a következők:

A japánok győzelme.

Berlin, július 20.

A Motien-szorosnál e hó 16-ikáról 17-ikére virradó éjszaka vívott ütközetről, amely még 17-én délelőtt is folyt, a *Berliner Tageblatt*-nak Tokióból a következő részleteket jelentik kábelsürgönyben:

Ez a harc is fényes győzelmet hozott a Kuroki vezetése alatt álló első japán hadtest jobb szárnyának. Japán részről a 12. hadosztály és a 2. és 12. tartalékandárok vettek részt az ütközetben, amelyben az orosz sereg túlnyomó erővel támadott. Az orosz sereg a 3. és 6. kelet-szibériai vadász-hadosztályokból, a legutóbb érkezett 9. gyaloghadosztályból és a *Reunenkaup* transzbajkálai kozákdíviziójából állott, tehát körülbelül 40.000 emberből s ezzel a japán sereg alig 30.000 embere állott szemben. Az orosz sereget Keller tábornok vezette. 16-án éjszaka és másnap korán reggel az oroszok a japán elővédcsapatokat visszaszorították; 17-én délelőtt a japánok az egész vonalon felvették a harcot s úgy gróf Keller seregeit, mint *Rennenkaup* hadosztályát is Liaojang és Muk

den felé visszaverték. A japán lovasság, amely a visszavonuló orosz sereget üldözőbe vette, *eljutott Mukden falai alá*. Gróf Keller támadásának az volt a célja, hogy Kuropatkin szorongatott balszárnyát szabaddá tegye. Orosz részen több, mint 2000 ember esett el, míg a japánok vesztesége alig 300 ember.

A Vörös-tengeren.

Washington, július 20.

Az Egyesült-Államok kormánya nagy figyelemmel kíséri a Vörös-tengeren történeteket és szorgalmasan gyűjti a részleteket és bizonyítékokat, hogy megállapítsa a követendő eljárást. A kormány szerint amerikai postagözhajók feltartóztatása még akkor is sérelmes, ha azok esetleg japán postát is szállítanak. A kormány állítólag cirkálóhajókat fog rendelni a Vörös-tengerbe az amerikai postajáratok és kereskedelmi hajók védelmére.

London, jul. 20.

A Pennynsular és a keleti hajóstársaságtól távirat érkezett a Central News-hoz, hogy az oroszok a Malokka gőzöst megszállták, az angol legénységet a fedélzeten fogva tartják és a hajót Liebauba akarják vinni. A hajóstársaság abban bizakodik, hogy a brit kormány erőlyesen közbe fog lépni, még mielőtt Liebauba érkeznek ez a hajó. Itt nagy a felháborodás a jogtalan hajóelkobozások miatt. Az orosz hajók semleges kikötőkben igyekeznek szénkészletüket kiegészíteni. Valószínű, hogy Japán is kereskedelmi és hadihajókat fog küldeni a Vörös-tengerre s számít arra, hogy angol kikötőkben szén fog felvehetni.

A szárazföldi harctérről.

Sanhaikvang, július 20.

A japánok megszállták Tapingsant Inkau közelében. 15.000 főnyi japán sereg támadta meg az 5000 emberből álló orosz sereget Dasicsaótól 20 mérföldnyire Saigaikiling mellett. A harc reggeli 4 órától délután 1 óráig tartott, az oroszok erős ellenállást fejtettek ki és csak akkor üritették ki hadállásaikat, amikor a japánok segítőcsapatokat kaptak. Orosz részen a halottak száma 200.

London, július 20.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Dasicsaóból 18-ról: A helyzet változatlan. Az orosz előőrsök mintegy 15-20 versztnyire állanak innen. Tegnap kisebb-szerű előőrsi csatározás volt, de a japánok különben csöndesek. Orosz kémek jelentik, hogy a japánok dél felé vonultak vissza.

London, jul. 20.

A Times tokiói jelentése szerint az oroszok Korea északkeleti részében utakat készítenek és a Tumen folyót áthidalják. Különben is készülődnek, miből nagyobb csapatok érkezésére lehet következtetni.

London, július 20.

A Daily Chronicle jelenti Inkauból: Oku tábornok Kaipingban megerősítésekre vár, melyek hét japán cirkáló védelme alatt Port-Arturtól északra szállanak partra. E hétre jelentékeny események bekövetkezését várják. Az orosz rubel értéke csökkent.

A cár szemléje.

Szentpétervár, július 20.

A hivatalos lap azt jelenti a Vjborg-féle ezrednek tegnap Novgorodban történt megtekintéséről, hogy a cár beszédet intézett a tisztekhez, melyben abba vetett bizalmának adott kifejezést, hogy a távol Keleten, mint mindig, megszerzik uralkodójuk köszönését és méltók lesznek a névre, amelyet viselnek vállaikon. A katonáknak azt kívánta a cár, hogy a házáért való küzdés után egészségesen térjenek vissza.

Japánok vesztesége.

Tokio, július 12.

Csak most sikerült pontosan megállapítani, hogy a Motien-szorosnál vívott ütközetben a japán sereg vesztesége a következő volt: Elcsúszott 4 tiszt, megsebesült 15 tiszt; 299 közlegény halt meg, illetőleg megsebesült.

INNEN-ONNAN.

Lélekjelenlét.

A gazda keményen összekapott a feleségével, s minthogy ez jónak látta dűhe elől a szobából az udvarra menekülni, férje a seprűt hajította utána.

Éppen akkor lép be egy idegen gazdaember az udvarra, mikor az asszony hamarosan feltalálta magát, kiáltja férje urának:

— Nem azt kértem, hajja kee; a cirok seprűt dobja ki.

Biró előtt.

Nagy csufság esett a gazdáné becsületén, sietett is a járásbíró elé tiszára mosni. Egy másik asszonytól, akire mint tanura hivatkozott, azt kérdi a bíró:

— Van-e hites ura?

— Most van, kéröm szépen!

— Hogy hívják?

— Gyurkának hívják a tanyán, kéröm szépen!

— Hát a vezeték nevén hogy hívják?

— Az asszony nagyot néz, aztán megigazítja fején a kendőjét szépen, miközben ugyan gondolkozik, hogy hát hogy is hívhatják másképpen az ő Gyurkáját?

— No hamar, nem érünk rá sokat okoskodni, hát még az ura nevét sem tudja?

— Hát hiszen kérem szépen, én csak Gyurinak hívom, más nevét hogy tudnám, hiszen nem vagyok én az anyja!

— Jó, jó, de a hites felesége!

— Alásan kéröm, még csak hat hete mult, hogy mögesküdtünk, oztán én még nem kérdöztem a nevit, mert hát nem is gondoltam, hogy törvény elé is kerülök.

Trafikban.

A falusi atyafi bemegy a trafikba s kérdi, hogy ott árulják-e a sorsjegyet, amékkal nyerni lehet? A trafikos kezét dörzsölve, mosolygó képpel mondja:

— Persze, hogy itt! Hát aztán milyenféle kell?

— Milyen? Hát olyan, amelyikkel ezer forintot nyerek!

— Hm, — mondja a trafikos, — adok én kigyelmednek olyat, amelyikkel százezret nyerhet.

— Olyan nem kell, nekem csak ezer forintra van szükségem.

— Jól van hát no, ezzel ezer forintot fog nyerni.

— Oszteg biztosan, ugy-e?

— Persze, persze!

— Hát tudja mit, trafikos ur, én meg is veszem, de a trafikos ur fizessen ki előre ötszáz forintot, a többiért majd eljövök!

— Hm, még van kigyelmednek esze!

— Hát hiszen az ést nem csak a trafikban tartják!

Előfizetési fölhívás!

1904. évi július hó 15-ével új előfizetést nyitunk a *Magyarságra*, miért is kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése e hó végén lejár, hogy az előfizetés megújításáról mielőbb intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Lakhelyüket változtató t. előfizetőinket pedig az új lakhely bejelentésére kérjük.

T. előfizetőinknek ezentul is megküldjük vasárnaponként rendes heti szépirodalmi mellékletünket a

Magyar Családot,

mely hivatva van szórakoztató és tanulságos elbeszéléseivel és költeményeivel e lap közönségét még szívélyesebb összeköttetésbe hozni kedvelt lapjával.

Kedvezményes előfizetési áron küldjük t. előfizetőinknek az

Urambátyám

egyetlen magyar társadalmi élelapot, melyet t. előfizetőink 4 korona helyett 3 korona negyed évi előfizetési díjért kapnak és a

Budapesti Bazár

magas irodalmi színvonalu, dus tartalmu, legolcsóbb magyar modern divatlapot 1.50 K helyett 1.30 K negyedévi előfizetési díj mellett.

A «Magyarság» előfizetési árai:

Helyben:		Vidékre:	
Egy óra	1.—K.	Egy óra	1.20 K.
Negyedévre	3.— «	Negyedévre	3.60 «
Félévre	6.— «	Félévre	7.— «
Egész évre	12.— «	Egész évre	14.— «

Az *Urambátyámra* és a *Budapesti Bazárra* előfizetni a *Magyarság* postautalványán is lehet. Mutatványszámot megismerés céljából kívánatra készséggel küldünk.

Kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek a lap elkésve érkezik vagy rendetlenül kézbesítettik, bennünket értesíteni sziveskedjenek, hogy megfelelően intézkedhessünk.

Tisztelettel

a «Magyarság» kiadóhivatala.

NAPIHIREK.

Budapest, július 20.

— (Időjárás.) Nyugati depresszió Angliára, a maximum pedig Norvégia partjaira került. Európa időjárásában változás nem volt.

Hazánkban a hőmérséklet tovább süllyedt, különösen az éjjeli lehűlés volt észlelhető. A szelek helyenkint még élénkek. Az idő Európában derült és száraz.

Jóslat:

Változóan felhős idő várható, lényegtelen hőváltozással és elvétve zivataros esőkkel.

Hőmérséklet: + 23-0 C. fok.

— (Személyi hír.) Báró *Barián* közös pénzügyminiszter ma Ischlbe utazott, ahol a király kihallgatáson fogadta.

— (A király és a tüzkárosultak.) A király a hevesvármegyei *Bodony* község tüzkárosultjai részére magánpénztárából *hatezer korona* pénzesélyt adományozott.

— (XIII. Leó pápa halála évfordulója.) Ma július 20-án mult egy éve, hogy XIII. Leó pápa elhunyt. XIII. Leó pápa délután öt órakor hunyta le szemét örökre 93 éves korában. Rómában ma a Péter-templomban gyászünnepe volt, melyen X. Pius pápán kívül a bíborosok is megjelentek. XIII. Leó holteste tudvalevő, egy fehér szarkolágban pihen a Péter-templomban.

— (Császka György jubileuma.) Tegnap volt harmincadik évfordulója annak a napnak, amelyen *Császka György* kalocsai érseket püspökké szentelték. Harminc esztendeje főpásztora immár híveinek az érsek s ez idő alatt jótékonyágának és áldozatkészségének számtalan jelét adta. A jubileumi ünnepe az érdemes főpap betegsége miatt teljes csendben folyt le; csak egyházmegyéje templomaiban voltak háláadó istentiszteletek.

— (Hubay Jenő marad.) Közlebb bejárta a lapokat a hír, hogy zeneéletünk egyik büszkesége: *Hubay Jenő*, a nagy hegedűművész, a jeles zeneszerző, a zeneakadémiának kitünő tanára Londonból fényes ajánlatot kapott, hogy az ottani első zeneakadémián állást vállaljon. Ennek a rendkívül hízogően csalogató éremnek mind a két oldala: az erkölesi is, az anyagi is annyi előnyvel, a világhír oly csábító csengésével ragyoghat egy olyan becsüvágas igaz művészlélek előtt, amelyennek *Hubay Jenő* már évek hosszú során át, előttünk folyton emelkedő szép pályáján megösmertük, hogy művészetének, képességeinek igen nagyszámu tisztelői és szeretetreméltó egyéniségének igaz barátai közül sokan ebből az ajánlatból már a végleges elválás hüvös hangját is kihallották. Ohajunk az volt, hogy *Hubay* továbbra is a miénknek vallhassuk, de erre vonatkozólag határozottat nem mondhattunk, mert a művész pihenni és alkotni családjával *Szalatnára* vonult. Ma azonban levél érkezett *Hubay Jenőtől* lapunk egyik munkatársához, amelyben mindannyiunk öszinte öröme a következő határozott és nemesen hazafias kijelentéssel tudatja hozzánk való ragaszkodását.

Igy ír: «*Londonba nem megyek. Továbbra is a magyar kultúra bajnoka akarok maradni!* A londoni fényes ajánlat sem tudott megingatni ebbeli elhatározásomban. Ellentálltam ennek úgy, mint a többinek, amelyek gyors egymásutánban *Genzből*, *Münchenből* és *Lipcseből* hozzám intéztettek.»

— (Magyar mágnás léghajó-találománya.) Párisból jelenik: Gróf *Szechényi Andor* és *Mallet* kidolgoztak egy léghajó-tervet, amely a modern lég-

hajózási technika minden vívmányát magában egyesíti. A léghajó térfogata 800 köbméter lesz. Motorja husz lóerőt tud kifejteni és szélsőségekben óránként 35—40 kilométer sebességet lehet elérni vele. A léghajó költségeit aláírás útján akarják előteremteni. Eddig 15.000 korona gyűlt össze. Az első kísérleteket gróf Széchényi Andor 1905. tavaszán Bécsben szándékozik végezni.

— (Egy örült asszony rémes tette.) Zvikauban tegnap este borzalmas gyilkosság történt. Az oitani villamosági telep Worm nevű gépészének felesége beledobta két kis leányát egy forró viztartóba aztán maga is utánuk ugrott. Míg segítség érkezett, már mind a hárman meghaltak. Valószínű, hogy a szerencsétlen asszony mezdörült.

— (A trieszti bombák.) A trieszti városi tanács is foglalkozott tegnap tartott ülésén a *Societa Ginnastica* helyiségeiben talált bombák dolgával s élesen elítélte az irredentisták eljárását. A tanács határozatot hozott, amelyben ölemlíti, hogy tolmácsa a polgárok gondolkodásának, ama polgárokénak, akiktől mandátumát nyerte. Immár bizonyos, hogy az utóbbi napokban rémület és halál okozására alkalmas gonosz pusztító eszközöket találtak, de szerencsére ártalmatlanná tették őket. A tanács megvetését fejezte ki amaz örült szándékkal szemben, amelynek létezésére e gonosz eszközökből következtetni lehet s félháborodva jelenti ki, hogy még a legtávolabbi összefüggés sincs eme beszámíthatatlan eltévelyedés és a szabadság legtisztább ideálja, a nemzeti védekezés között. A trieszti ügyészség megkereste a fiemei ügyészséget, hogy tartóztassa le a *Giulietta olasz gőzhajó kapitányát*, akit azzal gyanúsítanak, hogy része van a trieszti bomba-összeesküvésben. A kapitányt nem tudták letartóztatni, mert a *Giulietta* már tegnapelőtt elindult Velencébe.

— (A szerb királygyilkosok egyike meghalt.) A szerb királygyilkosok egyike *Panajotovic* Péter huszárkapitány, mint Belgrádból jelentik, tegnap meghalt. *Panajotovic* azoknak a tiszteknek egyike volt, akik *Sándor* királyt és *Draga* királynét meggyilkolták s amikor a többi tisztekkel a királyi pár hálószobájába behatolt, fején megsebztek. Súlyos sebével tegnapig betegeskedett s most meghalt.

— (Finn foglyok száműzetése.) Az orosz kormány szigorú büntetést mért azokra a «bűnösökre», akiket a Bobrikov elleni merénylet után bűnbakok gyanánt kiszemelt. A néhány nappal ezelőtt rendőri fedezet mellett Szentpétervárra szállított *Honen* és *Eslanden* finn professzorok, valamint *Schybenon* bankigazgató fogságban vannak. Már tudomásukra is hozták, hogy legközelebb Novgorodba viszik őket. Wrede tanár, akit szintén Szentpétervárra vittek, szabadlábon van. Valószínűleg ki fogják utasítani az orosz birodalomból és szavát veszik, hogy Svédországban sem telepszik le többé. *Schaumann* atyja, aki szintén fogságban van, nagy beteg. Állítólag azt sem engedték meg neki, hogy orvost hívasson.

— (Rónay László újabb botránya.) Ifjabb *Rónay* László, aki lovag *Fackh* Rudolfkal együtt szereplője volt a *Vampircsüdei* botrányban, az éjjel ismét szerepelt. Azonban a véletlen úgy hozta magával, hogy megint csunyán póruljárt. Dr. *Faragó* Andor volt műegyetemi tanársegédbe akart belekötüni a Pannonia-kávéházban, akivel imigyen kezdett Rónay ur diskurálni:

— Magára már rég pikem van.
— Hagyjon nekem békét — felelte Faragó — nem akarok összeveszni önnel.

Rónay erre dühösen kiáltotta:
— Majd adok én magának, jómadár!
Faragó nyugodtan válaszolt:
— Ön nem beszámítható. Bolond!

Rónay erre fölpattant helyéről és reprodukálhatatlan szidalmakkal illette a doktort, majd reája is támadt. Erre már Faragónak is elfogyott a türelme. Két hatalmas pofont adott Rónaynak s aztán torkon ragadva úgy kupán verte, hogy vér borította el az arcát.

— (Ismét vasutas sztrájk?) Ma három hónapja, hogy a vasutasok hatalmas sztrájkja ki-tört, amikor minden vonat egyszerre megállott az egész országban. A sztrájkot megtörték, eredménye azonban lett. A vasutasok fizetésrendezésére vonatkozó végrehajtási rendelet éppen ma jelent meg a hivatalos lapban. A három hónapos forduló. Ennek a szokatlan gyorsaság-

nak azonban ugylátszik háttere van. Erre vall legalább az, hogy az államvasutak igazgatósága mára rendkívüli intézkedéseket tett. Ismét sztrájkokról keringtek hírek. Állítólag a *mozdonyvezetők* akarták beszüntetni a munkát egyszerre. *Kacsó* Gyula mozdonyvezető ugyanis, aki a 13-as bizottságnak egyik igen tevékeny tagja volt, amióta fel van függesztve állásától, a sztrájkokról szóló könyvvel utazza be az országot, hogy valamit keressen. Különösen a mozdonyvezetőkkel érintkezett sokat, ami nem kerülte el az egyes üzletvezetőségek figyelmét. Ebből kombinálták, hogy valami készül a mozdonyvezetők körében. Azután jöttek sorba a jelentések az igazgatósághoz. Ennek az eredménye, hogy ma éjjelre a következő intézkedések történtek:

1. Minden személyszállító vonatot, amely holnap déltől fogva elindul, egy-egy vonatvezetésre képesített mérnök kísér.

2. Távirat ment az összes állomásfőnökökhöz, melyben utasították őket, hogy a ma éjjelre várható menetrendváltozás miatt minden állomásfőnök tartozik felügyeleti szolgálatot teljesíteni és a vonatok rendes közlekedéséért az állomásfőnök személyesen felelős.

3. Minden üzletvezetőségi központban éjjelre is táviratszolgálatot rendeztek be.

4. Megkeresték az egyes helyőrségeket, hogy megfelelő erőt helyezzenek készenlétben a sztrájk esetén való intervencióra.

— (Gyászrovat.) Ifj. *Mokry* Sámuel szakiskolai igazgató f. hó 19-én Békés-Gyulán hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 20-án lesz Orosházában. Az elhunytat özvegye, szül. *Bartal* Ilona s kiterjedt rokonság gyászolja.

Zicherman Herman július hó 18-án hetvenkét éves korában Debrecenben meghalt.

— (Cyril nagyherceg Bayreutban.) Bayreutból jelentik: *Cyril* orosz nagyherceg egy hét óta itt tartózkodik és a legszigorubb inkognitóban egy vasuti szállóban lakik. A nagyherceg néhány nap előtt az elvált hesseni nagyhercegnővel automobilon érkezett ide. A nagyhercegnő azóta tovább utazott. A nagyherceg tovább is itt marad és jelen lesz az ünnepi előadásokon.

— (Teleki Domokos gróf balesete.) Szatmár-megyében, *Nagyszombat*on, hol *Petőfi* Szendrei Juliával mézesheteit élte, van a székely Teleki-családnak kastélya. E kastélyban szokott a Teleki grófi család nyaralni. Az idén nyáron is lerándultak ide, azonban itt — mint egy tudósítás hírül hozza — szerencsétlenség érte őket: a kastély őrzetére tartott kutyák összemaradtak az erdőn farkasokkal. A kutyákon nemsokára veszettség tünetei mutatkoztak s Teleki Domokos grótot, valamint hat cselédjét megmárták. A gróf cselédjeivel együtt feljött Budapestre, a Pasteur-intézetbe. Két keti kezelés után a gróf tegnap elhagyta az intézetet. A cselédek is tul vannak a veszélyen.

— (Tűzek.) A fővárosban ma reggel fél három órákor *Feivel* Lipót háztulajdonosnak az Erzsébet királyné-ut 38. szám alatt levő jégverme gyuladt ki. A tető, amely szalmából való volt, nagy lánggal kezdett égni. A tűzes zsaránokot a szél szerte hordta és ez felgyújtotta a szomszédos fűskamrát, istájt és disznóólat, amely szintén *Feivel* tulajdona. Az istállóból a lovakat sikerült kimenteni, a disznóólaban azonban két disznó bennégett. Mentés közben *Pető József* 39 éves vendéglős meg s sebesült. A mentők súlyos égési sebével a Rókus-kórházba vitték. A tüzoltókat már csak akkor értesítették, amikor a veszedelem kiterjedt a szomszédos helyiségekre is. Kivonult a központi VI. kerületi és önkéntes tüzoltóság, amely megfeszített erővel reggel 5 óráig dolgozott a veszedelem elfojtásán. A lovak kimentésében *Papp Aurél* rendőr tüntette ki magát. A tűz valószínűleg gondatlanságból ered. Két kocsis ugyanis éjjelután két órákor égő gyertyával járt az istállóban és valószínűleg a gyertya lángjától származott a tűz.

Szatmárnemétiből táviratozzák: A rekkenő forróságban tegnap kétszer volt tűz a városnak ugynevezett németi-részében, a Honvéd-utcában. Először három ház, majd néhány órával később öt ház égett le. Az aggodalmat növelte a víz hiánya. A tüzoltók télenfél álltak a tüzzel szemben, melyet alig lehetett megközelíteni.

Dardanellákról táviratozzák: A görög városnegyedben a tűz negyven házat pusztított el. Sok család hajléktalan lett.

— (Kifogott holttestek.) Tegnap a Lágymányoson egy férfi teljesen meztelen holttestét fogták ki a Dunából. Valószínűleg *Ivanics Pista* negyvenkét

éves bolgár kertész az illető, aki fürdés közben fult a Dunában. — Ma reggel a Pálffy-téren egy huszonöt-harminc éves férfi meztelen holttestét fogták ki a Dunából. Valószínű, hogy ez is fürdés közben merült el a vízben. Kiletét még nem tudták megállapítani. Az arca kerek, haja, bajusza szőke, kicsi szőke pofaszakállja van.

— (Öngyilkos főhadnagy.) Bécsben ma délelőtt egy nyugalmazott főhadnagy kiugrott lakásának harmadik emeleti ablakából és holtan terült el a kövezeten. Holttestét beszállították a törvényszéki holtasházba.

x Fölvívjuk olvasóink figyelmét Herczeg és Horvát Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt, az «Adria» szállóval szemben létező női-divatáruházára.

NYILTTÉR. *)

Vérgyógyítás. Hemopatia.

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bel- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

dr. Kovács J.

gyetemi orvostudornak (Hemopata) rendelő intézete van Budapest, V., Váci-körút 13. szám alatt. Rendelés naponta 9—12-ig és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— *Jókai Mór* hagyatéka. *Jókai Mór* hagyatékának ügye még sem fog oly simán lefolyni, mint az özvegy remélte. Ujabbán ismét komplikáció állott be amennyiben most már az egyik oldalági rokon is bejelentette igényét a hagyatékkal szemben. Özv. *Peti Józsefné*, szül. *Vály* Mária ma beadványt intézett a VII. kerületi járásbírószághoz, mint hagyatéki bírósághoz. Beadványában elmondotta, hogy a lapokból nyert értesülést azon igényekről, amelyeket *Jókai Mór* hagyatéka iránt támasztottak. Az elhunyt költő-királynak két testvére volt: *Jókai Károly* és *Eszter Károlynak* három leszármazója maradt: *Jókai Jolán*, férj *Hegedüs Sándorné*, *Jókai Etelka*, férj *Ihász Lajosné* és kiskoru *Jókai Miklós*. *Jókai Eszternek* pedig özv. *Peti Józsefné* a leszármazója. *Jókai Mór* meg életében osztályos egységét kötött testvéreivel s arra az esetre, ha gyermekek hátrahagyása nélkül halna el, elismerte testvéreinek jogát az ági vagyonban való részesedéshez. Ezek alapján kéri özv. *Peti Józsefné* szül. *Vály* Mária a hagyatéki bíróságot, hogy utasítsa a közjegyzőt arra, hogy őt is idézze meg a leltározáshoz, amelyen részt akar venni.

— Az elárverezett cséplőgép. A részletfizetésre való üzletnek az az előnyös tulajdonsága van, hogy különösen egyszerűbb parasztiembert nagyszerűen lehet vele becsapni. Utaznak is erre a körülményre erősen a derék vigécek, legutóbb ismét egy került közülök bíróság elé. Ez év május havában egy *Kovács János* nevű bucsi földműveshez beállított egy budapesti gépgyár utazója s egy cséplőgép garnitúrát kínált neki megvételre.

— Aztán mi lenne ennek az ára? — kérdezte a gazda.

— Kerek nyolcezer korona — felelt az ügynök. — De ne ijedjen meg, gazduram, ezt a pénzt nem egyszerre kell kifizetni. Ráér ezt havi ötven koronás részletekben is lefizetni.

A gazda belement az üzletbe, aláírt egy váltót is s nemsokára rá megkapta a cséplőgépet, melyre akkor már a környékbeli földművesektől sok cséplővel való munkát el is vállalt. Alig hogy megkapta a gépet, egyidejűleg felszólították őt, hogy fizessen nyolcezer koronát, mert máskülönben beperlik.

A gazda megrémült és nem tudta, mit tegyen. Nyakára éret a sok felvállalt cséplés — és nem küldte vissza a gépet. Nemsokára beperelték a nyolcezer koronás váltóját, melyre előtte érthetetlen módon került a felesége neve is. Megtörtént az árverés s a fővárosi gépgyár az árverésen visszavásárolta a néhány nap előtt még nyolcezer korona értékű gépet nyolcszáz koronáért s a többi tartozásért folytatólagos végrehajtást kért a földmives összes vagyonára.

Ez, most ügyvédje, dr. György Lipót utján család és magánokirathamisítás miatt feljelentést tett a gépgyár s annak utazó ügynöke ellen, utóbbit azzal vádolva, hogy felesége nevét az hamisította rá a váltóra.

A budapesti királyi ügyészség leszállította ez ügyben a saját illetékességét s áttette az összes iratokat a komáromi törvényszékhez.

— Felmentett királysértő *Sztankovics* József asztalos alighogy tavaly kikerült a tébolydából, Pécelen Valesk József kocsmájában telelta magát szeszszel s ekkor szidalmazni kezdte a királyt és Tisza miniszterelnököt. Midőntán a csendőrök bekisértek, ott a községházán folytatta a királysértést. A pestvidéki törvényszék, mely előtt póre folyt, felmentette azonban a vádlottat, mert az orvosszakértők idült alkoholistának mondták. A kir. ítélőtábla Horváth Béla elnöklelte alatt hozzájárult ma a felmentő ítélethez.

KÖZGAZDASÁG.

Gépbemutató a Székelyföldön. Az O. M. G. E. a múlt év folyamán igen sikerült gépbemutatót rendezett *Székelyudvarhelyen* abból a célból, hogy a székely kisgazdákat az ő kezdetlegesebb gazdasági viszonyaik közt is sikerrel használható modern, egyszerűbb gépekkel megismertesse. Az ottani érdeklőség a gépbemutató megismérlését kívánatosnak tartván, az O. M. G. E. az idén *Csikmegyei Gazdasági Egyesülettel* karöltve szeptember hó folyamán *Csikszereván* rendez ily bemutatót, amelyet Tallián földmivelésügyi miniszter is anyagilag segít. A bemutató előkészítése céljából a rendezőbizottság e hó 21-én Csikszereván ülést tart, amelyen az O. M. G. E. részéről Jeszenszky Pál titkár és Karoványi Ákos, a marosvásárhelyi székelyföldi miniszteri kirendeltség részéről annak vezetője, Koós Mihály miniszteri titkár, ezenkívül a Csikmegyei Gazdasági Egylet által kiküldött rendező bizottsági tagok vesznek részt.

Állatkiállítás és gépbemutató. A Kisküküllő-vármegyei Gazdasági Egyesület 14. és 15-én tenyésztő- és gazdasági gép- és eszközkiallítást rendez *Dicsőszentmártonban*. A rendezéshez erkölcsi és anyagi segítséget nyújtottak: a földmivelésügyi miniszter és az Erdélyi Gazdasági Egylet. A gépkiallítás rendezéséhez segítségül titkárát is kiküldötte az E. G. E. Az állatkiállításra a Maros és Küküllő völgyének gazdái nagyszámmal fognak megjelenni s az ott bemutatandó állatok Erdély legtermékenyebb darabjának előrehaladott állattenyésztését fogják a szemléltető elé tárni. E vidékek gazdái jóformán először állítják ki ezuttal produktumaikat. Nagyarányu, szép és tanulságos lesz e kiállítás. Az érdeklődés az első fellépéshez méltóan indult meg. A kiállítás sikereinek biztos garanciája br. *Kemény Ákos* főispán e. elnöknek és dr. *Boér Elek* főtitkárnak buzgó és fáradhatatlan munkássága is.

Gazdasági tudósítók. A földmivelésügyi miniszter *Bauer Henrik* nagybecskereki lakost Torontál vármegyébe Nagybecskerek r. t. város területére és jurembinai *Grób Bélát* ugyanazon vármegyébe Nagyikinda r. t. város területére, *Mesterovits István* antalfalvai lakost Torontál vármegye antalfalvai járására, *B. Retvás Endre* beodrai lakost Torontál vármegye törökbecsei járására, *Kenéz Zoltán* kecskeméti lakost Kecskemét th. város határára, *Grün Armin* nagypodhragyi lakost Trencsén vármegye vágbesztercei járására és *Szokall Mihály* nagykereszturi lakost Nógrád vármegye losonci járására a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

A földmivelésügyi miniszterium tegnap este kiadott jelentését a tőzsdei körök véleménye szerint Magyarország várható termésének végleges eredményeként tekintik, ennél fogva az árak valószínűleg nem lesznek oly nagymérvű variációknak kitéve s az üzlet nyugodtabb mederbe fog terelődni. Malmaink ma

igen élénk vételkedvet tanusítottak és ca 60.000 mm. búzát váltottak magukhoz változatlan áron.

Az amerikai piacokról ma reggelre alacsonyabb árak érkeztek, mely körülmény kedvezőbb terméskilátásoknak tudható be.

Készáru-piac.

Buza jó kínálat és élénk vételkedv mellett változatlan irányzatú volt. — Elkelt ca 6000 mm. tartott áron.

Rozs mérsékelt üzlet mellett tartott. Helyben és helyi paritásban ó áru 6:50—6:70 és 6:95 három óra, új áru 6:90 három óra.

Takarmány árpa változatlan. — Helyben és helyi paritásban 5:90—6:35 jegyez.

Zab tartott. — Helyben 6:25—6:55 jegyez. *Tengeri* 5—10 f. drágább. Helyben azonnalra kocsi rakva 6 kor. fizetnek.

Ó-Buza.

Tiszavidéki: 4000 mm. 79:5 k. 9.80 korona, 130 mm. 80 k. 9.75 korona, 250 mm. 80 k. 9.75 korona, 100 mm. 79:5 k. 9.70 korona, 50 mm. 80 k. 9.70 korona, 100 mm. 79 k. 9.55 korona, 550 mm. 78 k. 9.52:5 korona, 150 mm. 76:5 k. 9.25 korona.

Makói: 970 mm. 80 k. 9.85 korona.

H.-M.-Vásárhelyi: 7020 mm. 79 k. 9.80 korona, 1600 mm. 79 k. 9.75 korona.

Dunai: 440 mm. 75:5 k. 9.10 korona.

Szerb: 2300 mm. 75:5 k. 8.75 korona, 2000 mm. 75:5 k. 8.75 korona, 4000 mm. 76:5 k. 8.60 korona, 5000 mm. 76 k. 8.55 korona, 2000 mm. 75 k. 8.70 korona, 1000 mm. 75 k. 8.70 korona.

Raktári: 1000 mm. 76:8 k. 9.22:5 korona, 1950 mm. 76:6 k. 9.62:5 korona.

Uj-buza.

Tiszavidéki: 2200 mm. 81:5 k. 9.90 korona, 2200 mm. 81 k. 9.90 korona, 1000 mm. 81 k. 9.85 korona, 400 mm. 81 k. 9.80 korona, 100 mm. 81 k. 9.80 korona, 400 mm. 81 k. 9.82:5 korona, 100 mm. 81 k. 9.80 korona, 1000 mm. 81 k. 9.85 korona, 200 mm. 80:5 k. 9.85 korona, 100 mm. 81 k. 9.70 korona, 50 mm. 81 k. 9.70 korona, 200 mm. 80 k. 9.72:5 korona, 100 mm. 79:5 k. 9.70 korona, 150 mm. 80 k. 9.70 korona, 50 mm. 80 k. 9.70 korona.

Makói: 3000 mm. 81 k. 9.80 korona.

Pestmegyei: 200 mm. 81 k. 9.70 korona, 200 mm. 80 k. 9.65 korona, 200 méterem. 79:5 k. 9.65 korona, 800 mm. 79 k. 9.55 korona.

Ujvidéki: 200 mm. 78 k. 9.80 korona.

Rozs.

O-áru: 550 mm. 6:62 korona.

Uj áru: 300 mm. 6:90 korona.

Arpa.

500 mm. 6:35 korona.

Zab.

800 mm. 6:60 korona, 100 mm. 6:60 korona.

Tengeri.

650 mm. 6.— korona, 100 mm. 6.— korona, 1200 mm. 5:97:5 korona, 100 mm. 5:97:5 korona.

Káposztarepce.

200 mm. 9:90 korona.

Érték-tőzsde.

Kedvezőtlen külpolitikai jelentésekre az irányzat már az előtőzsdén is gyenge volt s később is lanyha maradt. Jelentékeny árfolyamváltozás azonban egyetlen papírban sem történt.

Az előtőzsdén jegyezték:

Osztrák hitel	637.75	637.50	637.50	—
Magyar hitel	748.—	748.50	748.—	—
4% koronajáradék	97.10	97.10	—	—
Leszámitolóbank	450.—	450.—	450.—	—
Jelzálogbank részv.	506.—	506.—	506.—	—
Rimamurányi	493.—	492.50	492.50	—
Allamvasut	634.—	634.—	634.—	—
Városi villamos	330.—	330.—	330.—	—
Budapesti Közfut	570.—	570.—	570.—	—

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	637.—	—	—	—
Magyar hitelrészv.	748.—	—	—	—
4% koronajáradék	97.10	—	—	—
Leszámitolóbank	450.—	—	—	—
Jelzálogbank részv.	506.—	—	—	—
Rimamurányi	492.50	—	—	—
Allamvasut	634.—	—	—	—
Városi villamos	330.—	—	—	—
Budapesti közfuti	570.—	—	—	—

Utőtőzsde.

A 4 órai órátkor maradt:

Osztrák hitelrészvény	637.75	Osztrák-magyar Allamvasut	638.50
Magyar hitelrészvény	748.00	Közfuti vasútja	570.00
Leszámitoló-bank	450.—	Városi villamos vasut	—
Rimamurányi vasut	492.50	Déli vasut részvény	—

REGÉNY-CSARNOK.

KATINKA.

Írta: Somogyi Lajos.

Mikor körülnézett s meglátta a fáradt asszonyokat karjukon kis gyermekökkel, odafutott hozzájuk, kérdezte, mi bajuk? mit akarnak? Akkor a sok lábon járó jószág, maszatos fiuk, leánykák kiugráltak kocsijukból, hozzászaladtak s kértek tőle enni, éhesek. Azt hitték szegények, hogy a jó tündér. A mesékben ilyennek mondták. Az a szépséges tündér, mert az volt valóban, pedig csak állott, szerette volna, ha virágai átválnának kenyérré, mint hajdan történt. Hanem mikor megértette mi történik itt, haragosan fordult a vasvillásokhoz:

— Hogy merészelitek visszatartani ezeket az embereket, ki itt az ur, mi vagy ti? Rögtön bocsássátok be őket.

A vasvillások szó nélkül engedelmességek. Csak az egyik mormogta:

— A tisztelendő ur parancsolta.

Odament a tisztelendőhöz:

— Szent atyám elfelejtette talán, hogy Krisztus Urunk azt tanította: «Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat»...

Rá sem nézett többet, ment haza.

— Egy igazi angyal — mondotta boldogan Márton.

— Egy valódi ördög — felelt reá a tisztelendő.

Ők is ballagtak a plébánia felé. Az uton Márton azzal bosszantotta a tisztelendőt, hogy elősorolta Katinkának minden erényét. Ő már dajkálta, mint kis gyermeket is és azért nagyon szereti.

Az igaz ni, hiszen te is ott imádkozol előtte naponta...

Kolonghy elsodálkozott.

— Én...

— Te. Még nem voltál itt, mikor az új oltárképet festették. Katinka alig volt öt éves, de olyan, mint egy angyal. S a festő őt festette az egyik angyalnak s ez a legszebb az angyalok között. Nem tudott erről senki, csak a festő, meg én. Nekem is festett egy kis képet, nézd itt van.

Kolonghy csak ámult, dühösen kapta ki kezéből a képet, nem is nézte, csak ajkai jártak öntudatlan.

— Az én templomomban? és én imádkozom előtte?

Sietett a templomba, vele ment Márton bácsi is. Kolonghy tisztelendő uram pedig hamarosan megtalálta azt az angyalt. Még szőke is, azután nézte sokáig a képet s imádkozott a jó Istenhez, hogy szabadítsa meg a gonosztól.

Aznap éjjel nem is tudott aludni, talán a pestistől félt, talán mástól... hanem azért a leány fizet meg mindezekért.

Erős várunk nekünk az Isten...

A Bethlen-család egyike volt Erdély legelőkelőbb familiáinak. Ezek egyik tagjának, Sámuelnek, volt a leánya Katinka. Mikor a kis Katinka, kinek szépsége már gyermekkorában híres volt, felcseperedett, meghalt édes anyja. Alig mult el a gyászév, a még nem idős Bethlen Sámuel oltárhoz vezette Haller Lászlónak, Apffy híres követének az özvegyét. A fiatal asszony együttal egy kis fiúskát is vitt a házhoz, a tizennégy éves Lászlót. Volt öröm a családban, kettős mézes-heteket éltek, az öregek is, meg a fiatalok. Csak hogy nagy különbség volt a kettő között, az egyik volt a szerelem, a másik a szeretet mómora. S míg a fiatal házaspárnál ez a szerelem lassanként egymás iránti végtelen szeretetté, gyöngédséggé változott, addig a gyermekkor fiatalágának olvadozó szeretete átváltozott égő, szenvedélyes szerelemmé. A fiatal László nemsokára kedvence lett Erdély leányainak és asszonyainak. A fiatal emberek rettegtek tőle, nem igen akartak megismerkedni öklével. Roppant erejét és ügyességét csodálták, imádták mint jó czimborát, mert László szeretett mulatni, talán volt is oka reá.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóváltala.

Becslési áron alul adatnak el még a lent felsorolt cikkek, mivel azok többé raktáron nem lesznek.

1 elegáns Saphir pongyola ...	Becsár 5.-, eladási ár 2.50 frt	1 tolltartó ágyhuzat, erős, mint	Becsár 9.50, eladási ár 6.- frt	1 ruhára való fekete kamgarn, 120 széles, 5 m. 5.25 frt
1 remek delain pongyola ...	12.-, " " 5.-	1 Plus-pápa vászon, remek min.	9.50, " " 5.25	1 teljes blouza való tiszta selyem,
1 remek szövet felsőszoknya ...	12.-, " " 3.50	1 vég hiszta len crész, al-		4 méter ...
1 gyönyörű angol szövet v. luster-alj	10.-, " " 4.50	1 kalmi vétel ...	22.-, " " 12.50	Becsár 7.-, eladási ár 3.50
1 remek f. selyemfenyű cloth		1 ablakra v. csipkefüggöny, remek		19.50, " " 9.75
alsószoknya ...	6.50, " " 3.-	mintá ...	4.50, " " 2.25	1 vég damaszt csinált ágynemő,
1 selyem taft alsószoknya		1 tet. vászon pohárörvös ...	2.40, " " 1.40	csikos vagy virágos ...
(suhogó) csipkediszszel ...	16.-, " " 7.50	1 smyrna-szőnyeg, 260 sz., 3 m. h.	18.-, " " 8.50	1 vég córna kanavász 30 rőf ...
1 elegáns tavaszi Havelok finom	16.-, " " 7.75	1 méter valódi spárgaszőnyeg,		1 ágú és asztalkészlet (3 oró) ...
angol kelméből ...	25.-, " " 10.-	tartós májóség, 90 széles ...	1.25, " " .95	a legfin. nehéz minőségű ...
1 finom szövetruha minden színben	15.-, " " 6.-	1 méter ugraház, 65 széles ...	1.10, " " .70	1 ablakra való szövetfüggöny ...
1 legfinomabb selyemblouz ...	24.-, " " 12.-	1 vég irlandi vászonj 54 rőf ...	17.-, " " 9.25	a legfinomabb nehéz minőségű ...
1 remek costüm, kabát és alj		1 óh ne paplan, 2 személre, ujd.	12.-, " " 5.50	1 tucat finom zsebkendő ...
1 doubl. szövetgallér, kockás		1 valódi clothpaplan, remek min.	8.50, " " 4.25	a legfinomabb ...
belsőjével ...	14.-, " " 8.-	Vászon ingek ...	1.50, " " .65	1 legfinomabb córna bat szit, tet
1 finom selyemruha, elegáns,		gyedagon díszítve ...	5.-, " " 1.50	1 mirilus-koszoru, fátyollal együtt
cus díszítés ...	45.-, " " 12.-	1 ruhára való remek delain 7 mtr. minden színben...	3.75	Csodáló lepedő-vászon, gyepen
1 finom utazó kápeny ...	12.-, " " 6.50	1 ugyanaz másfajta delain 7 méter...	2.10	fehértett ...
1 finom córna alruha, 6 szálv.				Agy elő való remek minta smyrna ...
ajour széllel ...	9.-, " " 3.25			A legjobb fajta smyrna ...
				1 kész vaszonlepedő ...

Minden vevő 10 korona rendelésre egy smyrna szőnyeget kap teljesen ingyen és egy életnagyságu krétarajz-arcképet.

HERCZEG és HORVÁT Budapest, Kerepesi-ut 52.

Figyelem! Cégnk új kedvezményt nyújt akként, hogy minden vevőnek, ki 12 forintot meghaladó rendeléményt tesz, a saját arcképe vagy bármely tetszés szerinti kis fénykép után egy **életnagyságu fényképet** teljesen ingyen készít hű kivételben, 60 cm. magasságban, csupán a díszes keretért (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglaltatik, az önköltséggünk, 1 frt 50 ket számítunk.

Az ipar csodája! 12 forint 1 darab összecusokható vasúgy acél-sodrony-betéttel, 3-réti matracoccal és terítővel.

12 forint 50 krajcár egy darab selyempaplan fodroval és zsebbel, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú.

Megrendelhető csakis **GICHNER ÜESTVÉREK** BUDAPEST, Múzeum-körut 27.

Pa-lan- és matragyár, szőnyeg- és vasbutorraktár.

Árjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk.

Az egyedül létező valódi angol SZÉPÍTŐSZER

a Balassa-fele valódi angol **UGORKA-TEJ,** mely azonnal eltávolít minden szepőt, májfoltot, pattanást, bőrtrátkát (mitesszer) sbb. és az arcnak friss üdöségét, fiataloságot kölcsönöz.

Egy üveg ára 2 K, ehhez Ujorka-szappan 1 K, poudre 2 K.

Főszállás-dósi hely: **Balassa Kornél** gyógy- BUDAPEST, szeretara Erzsébetalva.

Kapható minden gyógyszerárban, Főraktár Budapesten: Török József gyógyszerárban, Király-u. 12. és Andrássy-ut 26.

Sportkedvelők és kerékpározók figyelmébe.

Motor- és kerékpár-gummitak.

Kerékpárokat Merkur, Champion, Courir, Mars-kerékpár, alkatrészek a legújtanvosebb árban szállít vidékre is **POLACSEK JÓZSEF** és **TSA** szakmechanikai, elektrotechnikai és kerékpár-gyártó cég. — Budapest üzlet és raktár: VI., Andrássy-ut 61. gyár, VI., Eötvös-u. 37. — Angol Tennis-labdák raktáron.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. — A magyar távirati iroda szállítói. 295

Minden öszülő egyének nélkülözhetetlen a **Tábor-féle Haj-Regenerateur** mely csakis **Tábor** gyógyszerárban kapható. — Ára 2 korona.

Ez nem hajfestő! Ártalmatlan! Szintelen folyadék!

Sem a kézen, sem a fejbrön, sem a ruha szövetén semmi foltot nem hagy és épp oly egyszerűséggel használjuk, mint mikor vízzel bekenjük a fejünket. Az ösz haját 8-10 nap alatt olyan színűre varázsolja, mint az fiatal korban volt, anélkül, hogy festené. Férfi és nő egyaránt biztos eredményvel használhatja. Hatásáért elvállalom a kezességét! — Arc szépítésére a leghatásosabb a **csoda-erém.** Szepőt, májfoltot és minden arcetisztálatanságot 4-5 nap alatt eltüntet és nem engedi, hogy újra kiüssön. Hatásért teljes szavatosságot vállalok. Ára 1 korona, hozzávaló szappan 70 fillér.

Fenti szerek kizárólagos megrendelési helye: **Tábor Gyula gyógyszerár Alberti-Irsán.**

Olesó KÁVÉ ÉS TEA

ARAK:

1 kl. Háztartási ...	frt 1.20
1 c. Portorico ...	1.30
1 c. Portorico ...	1.50
1 c. Kuba (finom) ...	1.70
1 c. Kuba (legfinomabb) ...	1.90
1 c. Gyöngy (finom) ...	1.50
1 c. Mocca ...	1.40
1 c. Mocca (legfinomabb) ...	1.60
1 c. Arany Jáva ...	1.40
1 c. Arany Jáva (igen finom) ...	1.60

Különösen ajánlom naponta frissen pörkölt kávéimat

1 kl. Vegyes pörkölt kávé ...	frt 1.40
1 c. Finom pörkölt ...	1.90
1 c. Kuba pörkölt ...	1.80

Kávéhoz csomagolható:

1/4 kl. Mandarin cs. kev. ...	frt 1.60
1/4 c. Mandarin cs. kev.85
1/4 c. Háztartási ...	1.25
1/4 c. Háztartási65
1 csomag törmelék30

4 1/2 kilós postaszakná (melyben több fajta is küldhető) már a vidékre is teljesen bérmentve és elvámolva küld

Baloch László

Kávé- és tea-kereskedő BUDAPEST.

Főüzlet és iroda: (599)

VII., Rottenbiller-utca 12. szám.

LESSZEBA.....LEGJOBB.....LEGOLCSÓBBA

PAP PAP PAP

LAN LAN LAN

ÖSSZEHAJTHATÓ VASÁGY 3KIVENETŐ MATRACCAL 10Frt. FACÉLSODRONY ÁGYBETÉT 5Frt

GICHNER JÁNOS

paplan, matrac és kárpitosáru gyáros, szőnye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. sz.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidék megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző árú kikéreltetnek, vagy a pénz visszaadatik.

Sikerült

Karlsbadban 2 vagon porcellán arut rendkívül olcsó áron megvennem. Ennek kiárusítása üzletemben megkezdődött.

Arum: Egy comp. fin. 6 szem. fehér ebédli készlet 3 frt. Egy comp. 6 szem. ebédli diszesen festve csak 5.50 frt. Egy comp. 6 szem. ebédli csodakészlet aranyozva és festve csak 7.35 frt.

Egy diszes mosdókészlet csak 3.35 frt. Kávé- vagy tea-készlet fehér csak 1.50 frt. Csoda kávé- vagy tea-készlet aranyozva és festve csak 3.75 frt.

Egy 6 szem. metszett és gravírozott üveg-készlet 4 frt. Egy tucat vizes vagy borospohár 60 kr.

TAKÁCS FERENC

magyarhoni üveg- és carlsbádi porcellán gyári raktára

Andrássy-ut 74. sz.

Vidékre ingyen láda és csomagolás. — Pontos kiszolgálás. Vasuti állomás kéretik.

BÜTOROK a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók egy készpénzért, mint részletfizetésre **EHRENTREU** és **FUCHS** testvéreknek Budapest, VI., Teréz-körut 8. (Andrássy-ut közelében). Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Grossmann B. és Társa Erzsébet-körut 12. I/9. 14-16 forintért férföltönyök mérték után készítettnek a legújabb és legdivatosabb szövetekből. (154) Telefonszám 12-11

BÜTOROK Háló-, ebédli- és szalon-butorok, ugy készpénzért, mint részletfizetésre, árfelemelés nélkül olcsóbban, mint bárhol kapható Erzsébet-körut 48. szám, Royallal szemben **Buchinger I.** butoriparosnál.

Budapestre utazók becses figyelmébe! **FOGAK 2 forinttól** és teljes fogsorokat rágásra helyeszt 24 óra alatt jótállással, a gyökér eltávolítása nélkül. **Kovács I. Károly-körut 9.** (Gróf Hadik-palota) II. emelet, 8. Található: reggel 9-től délután 6-ig. — Vasár- és ünnepnapokon is.